

שני פתקים, יומיים זה מזה

אריה לייב תורן · 6 באוקטובר 2026

מילים שנאמרות מעל דוכן באו"ם אינן נשארות בניו יורק.

מאת אריה לייב תורן

ביום ראשון, 25 באוקטובר 2026, הברזילאים חוזרים לקלפיות. יומיים אחר כך, ביום שלישי 27 באוקטובר, הישראלים בוחרים את הכנסת ה-26. שתי דמוקרטיה, שתי מדינות שונות מאוד, ושאלה אחת שעוברת בשתייהן: איך הבחירה של עם מעצבת את יחסו לעם היהודי.

הסבב הראשון בברזיל, ב-4 באוקטובר, הכריע פחות ממה שקיוו בשני המחנות. בספירה הארצית הסופית קיבל הסנטור פלאביו בולסונארו מהמפלגה הליברלית 56,104,503 קולות, 47.03% מהקולות הכשרים. הנשיא לואיז אינסיו לולה דה סילבה קיבל 53,879,538, כלומר 45.16%. איש לא עבר את המחצית, ולכן השניים נפגשים שוב בעוד שלושה שבועות. פלאביו ניצח ב-14 מדינות ובמחוז הפדרלי; לולה הוביל ב-12. יחד לקחו יותר מתשעה מכל עשרה קולות כשרים, כך שהסבב השני יוכרע בשוליים.

מבחינת ישראל, הפער בין השניים כמעט אינו יכול להיות גדול יותר.

ב-22 בספטמבר 2026 פתח לולה את הדיון הכללי בעצרת הכללית של האו"ם, בפעם העשירית. הוא אמר שדורות של פלסטינים יישאו את "הכאב והטראומה שהותיר רצח העם בנשים ובילדים שביצעה ממשלת נתניהו בעזה". ברזיל החזירה את שגרירה מישראל ב-2024, והיחסים קרים מאז.

פלאביו הלך בכיוון ההפוך. בביקור בישראל בינואר, שכלל את הכותל המערבי, אמר ל-JNS: "אעביר את השגרירות לירושלים בששת החודשים הראשונים של כהונתי." מאז הסבב הראשון הוא מתחייב לשקם את היחסים עם ישראל.

בין שני הקמפינים חיה הקהילה היהודית של ברזיל, השנייה בגודלה באמריקה הלטינית. במרץ פרסמה הקונפדרציה הישראלית של ברזיל, קוניב, את הדוח שלה ל-2025: 989 אירועים אנטישמיים מדווחים – פחות משיא 2024, אבל 149% יותר מ-397 שנרשמו ב-2022, השנה שלפני 7 באוקטובר. כארבעה מכל חמישה אירעו ברשת. הקריאה של קוניב עצמה היא החלק המפכח: אחרי שפרצה המלחמה, השנאה לא נסוגה. היא התיישבה.

מילים שנאמרות מעל הדוכן בניו יורק אינן נשארות בניו יורק. הן נוחתות בפידיים באינסטגרם בסאו פאולו ובריו, ומגיעות לילד היהודי שצריך להיכנס לבית הספר למחרת בבוקר.

ישראל אינה בוחרת את נשיא ברזיל. הברזילאים בוחרים, וכך ראוי. אבל יהודים בכל מקום יכולים לעשות שני דברים בשלושת השבועות האלה. אנחנו יכולים לעמוד על מילים פשוטות: מלחמה בחמאס איננה רצח עם, ולומר זאת איננו עניין של טעם. ואנחנו יכולים לקיים את הוראת המשנה: "הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּשִׁלּוּמָהּ שֶׁל מַלְכוּת, שְׁאֵלְמָלָא מוֹרָאָה, אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ חַיִּים בְּלֶעָז" (אבות ג, ב). אנחנו מתפללים לשלומה של ברזיל, לביטחון יהודיה, ולמנהיגים בכל יבשת שיאמרו את האמת על ישראל.

שני פתקים, יומיים זה מזה. ב-25 וב-27 באוקטובר – שתבחרנה שתי האומות בחכמה, ושיתברכו יהודי ברזיל ויהודי ישראל בשלום.

עוד מכתובתי: aryehleibtoren.com

Prepared in deep partnership and cooperation with Grok and xAI

כל הכבוד לריבוננו של עולם · הטעויות שלי.